

József Attila közöttünk

Ezzel a címmel nyitják meg április 13-án délben a múzeumi képtárban a Somogyi-könyvtár és a Móra Ferenc Múzeum rendezésében az a kiállítás, amely 75. születésnapja alkalmából fölleleveníti a forradalmi költő életművét, különösképpen pedig a Csongrád megyéhez — Makóhoz, Kiszomborhoz, Szegedhez, Hódmezővásárhelyhez, Földéakhoz — fűződő kapcsolatát. A cím kettős értelmű: ahogy testi valójával közöttünk élt József Attila, s innen indult a világirodalomba vivő pályájára, ma szellemével: életművével él az utókor tudatában, szeretetében. „Élete — ha van élte még egy — a proletár utókoré” — jövendölte.

József Attila közöttünk; ezzel a címmel indítjuk meg az emlékkiállítás rendezőjének, Péter Lászlónak 15 folytatásból álló cikksorozatát, amelyben az eddigi kutatások eredményeit is összefoglalva, néhány ponton saját kutatásait is újabbakkal kiegészítve áttekintést ad a hírlap korlátozta terjedelemben és jelleggel József Attilának 1920 és 1935 között Csongrád megyében töltött időszakairól, makói, zombori, szegedi korszakairól, vásárhelyi, földéki látogatásairól, az itteni emberekkel kialakult kapcsolatokról, itt kapott indítátsáiról. A könyvtárra gyarapodott szakkönyvtár ellenére ilyen összefoglalás még nem készült, holott erre nyilvánvalóan nagy az igény, nem csupán az ifjúság, hanem a költőt szerető felnőtt olvasók körében is. Ezért ajánljuk a sorozatot olvasóink szíves figyelmébe. Kérjük, tartsák kezük ügyében a költő összes verseit, mert helyszíne miatt nem tudunk bőven idézni; a cím szerint említett verseket a mondanivaló jobb megértése végett szíveskedjenek mindig hozzáolvasni.

Szegeden

Komszomol-küldöttség látogatása

Kedden szovjet fiatalok küldöttsége érkezett Csongrád megyébe, Svetlana Sevcsenkónak, az odesszai területi komszomol titkárnak vezetésével. A vendégek itt-tartózkodásuk alatt ismerkedtek a megyével. Megtekinthették Szeged nevezetességeit és eszmecsere folytattak a megye, s a város KISZ-vezetőivel. Programjuk végén tegnap, pénteken Svetlana Sevcsenko ellátogatott a szegedi pártbizottságra, ahol fogadta Török József, a városi pártbizottság első titkára.

Óvónőjelöltek találkozója Szegeden

Bartók Béla születésének közelgő 100. évfordulója tiszteletére a szegedi Tisza-parti gimnázium óvónői és vízügyi szakközépiskola — az Oktatási Minisztérium köznevelési főosztálya, a megyei és a városi tanács vb művelődésügyi osztálya támogatásával — háromnapos ének-zenei találkozót rendez a Dunától keletre eső óvónői szakközépiskolák részvételével. A tizenöt óvónői szakközépiskola több mint 700 fiatalja részvételével tegnap, pénteken délután tartották meg az ünnepélyes megnyitót a szegedi Ifjúsági Házban. Ott volt a megyei pártbizottság képviselőjében Vantus Istvánné és Bányainé dr. Birkás Mária városi tanácselnök-helyettes. Dr. Török Lászlónak, a rendező iskola igazgatójának köszöntője után dr. Komoróczy Sándorné, az Oktatási Minisztérium köznevelési főosztályának vezetője mondott megnyitó beszédet. Bartók Béla jelentő-

ségét, hatását és tanításait az ének-zenei nevelésben Kalmár Ferencné Csongrád megyei ének-zenei szakfelügyelő méltatta. Az ünnepi műsor részeként Varga Tibor, a Tisza-parti gimnázium tanulója Illyés Gyula Bartók című versét mondta el, majd a kiváló zeneszerző Ostinato című művét zongorán Kerekné Fekete Éva tanárnő adta elő.

Az ünnepélyes nyitást követően az óvónőjelöltek hangszerszóló, népdaléneklés, mese- és versmondás műfajokban mérték össze felkészültségüket.

Ma, szombaton délelőtt, illetve délután az Ifjúsági Ház nagytermében kórushangversenyeket tartanak. A délelőtti programban a kazincbarcikai, a balassagyarmati, a berettyóújfalui, a budapesti Kossuth Zsuzsa, a miskolci, a csongrádi, a gödöllői és a nagykőrösi óvónői szakközépiskola énekkara lép

fel. Délután a kalocsai, a főtí, a tokaji, a nagykálói, a tiszafüldvéri, a budapesti Bem József és a szegedi óvónői szakközépiskola énekkari produkcióit hallhatják az érdeklődők.

A háromnapos ének-zenei találkozó záróünnepélyét holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor rendezik meg. Dr. Müller Józsefnének, a Csongrád megyei tanács vb művelődésügyi osztálya vezetőjének megnyitóját követően a hangszerszólóban, népdaléneklésben, mese- és versmondásban első helyezést elért tanulók adnak műsort, majd bemutatják a legszínvonalasabb kórusműveket. Az emléklapok, oklevelek és jutalmakat Gál Józsefné, az Oktatási Minisztérium köznevelési főosztályának főelőadója adja át. Az óvónőjelöltek szegedi találkozója országosan bemutatóval ér véget: Bartók Levél az otthoniakhoz című művét az egyesített énekkar énekléskor majd.

Fejlesztések Ülésen és Forráskúton

Ülést tartott a nagyközségi közös tanács

Ülés nagyközségi közös tanácsa, pénteken Forráskút társközség művelődési házában tartotta ülését. A testület megvitatta és elfogadta a számvizsgáló bizottságnak a pénzügyi feyelmet elemző jelentését, értékelte a tanácsi gazdálkodás múlt évi tapasztalatait, meghallgatta a közrendről és -biztonságról szóló tájékoztatót. Végül előterjesztésekre, interpellációkra került sor.

A nagyközségi közös tanács úgy ítélte, hogy a szakigazgatási szervek eredményesen használták fel a költségvetés összegét, jól éltek a fejlesztési lehetőségekkel, és munkájuknál figyelembe vették a szigorúbb gazdasági körülményeket. A tanács több mint 13 millió forintból gazdálkodott 1979-ben, a költségvetésre 10,9 millió forintot, a fejlesztésre 2,5 millió forintot fordítottak. A testület örömmel állapította meg, hogy a kul-

turális és egészségügyi területen lehetőség volt egy kis előrelépésre is. Szerették volna, ha az iskolai napközis ellátás tovább bővül, azonban a pénzügyi lehetőségek gátat szabnak a tervnek. A többi településhez hasonlóan Ülésen és Forráskúton is zsúfoltak az óvodák, közel 40 gyermeket nem tudtak felvenni. A tanácsülésen hangsúlyozták, a jövőben még többet kell törődni az óvodafejlesztéssel. Igaz, eredményeket is értek el, 1,8 millió forintot költséggel Forráskúton egy régi épületben tornaszobát és napközis foglalkozásra alkalmas helyiséget alakítottak ki. Forráskúton több mint félmillió forint ráfordítással kutat fúrtak, és így most már két forrás biztosítja a vízellátást. Tavaly Ülésen orvosi lakás építéséhez kezdtek, és a házat az idén adják át. Az épület alsó szintjén a takar-

ékpénztár helyiségei lesznek, és így az ügyfélszolgálatát jobb körülmények között tovább fejlesztheti.

A környező tanyavilágból egyre többen költöznek Ülésre és Forráskútra. Különösen a fiatalok próbálnak letelepedni. A tanács a házhelyek kialakítására félmillió forintot költött. Mivel nagyon sokan szeretnék házat építeni, a tanács ezt az igényt a lehetőségekhez képest a jövőben is támogatja. A testület értékelte a lakosság társadalmi munkáját — az összefogás eredménye 1,3 millió forint. Elsősorban járdát, utat építettek, csatornát tisztítottak a helybeliek. Annak ellenére, hogy a társadalmi segítség aránya évről évre növekszik, még tovább lehet fokozni a lakosság öntevékeny munkáját. Többben rámutattak, hogy a lakosság ilyen jellegű segítése a községfejlesztés egyik forrása is.

A településpolitika és a népfőnt

A településfejlesztési mozgalom eredményesebbé tételére céljából újalakította a településpolitikai bizottságát a Hazafias Népfőnt Csongrád megyei bizottsága. A településpolitikai bizottság elnöke Kovács Imre, nyugalmazott megyei tanácselnök-helyettes, titkára pedig Gulyás Antal, a megyei tanács vb építési és közlekedési osztályának vezetője. Tagjai — 22-en — a településfejlesztésben járatos megyei szakemberek.

A tegnap, pénteken délután megtartott ülésen Nagy István, a népfőnt megyei bizottságának elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd Magyar János, a Városerőpítési Tudományos és Tervező Intézet tervezője Csongrád megye településhálózat-fejlesztési tervének korszerűsítési javaslatát ismertette. A korábbi koncepciókhoz képest új, hogy a megyei tervek differenciáltabb településkategóriákat tartalmaznak. Olyanokat, amelyek alkalmasabbak arra, hogy a településekkel kapcsolatos igényeket kifejezzék. Mindezeket a megye településeinek fejlesztési tervében figyelembe kell venni.

A részletesen ismertetett javaslatot élénk vita követte, majd Bondor József nyugalmazott miniszter, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsa elnöke, az országos településpolitikai bizottság elnöke tartott tájékoztatót az országos településhálózat-fejlesztési koncepcióról. Egyebek

között elmondta, hogy az eddigi tapasztalatokból okulva időszerű napirendre tűznünk nemcsak a település-, hanem a területfejlesztést is. A tervekben nem szabad figyelmen kívül hagyni a gazdasági tényezőket, a gazdasági földrajzi ismereteket sem.

Az ülésen végezetül a bizottsági tagok elfogadták a településpolitikai bizottság ügyrendjét és ideai munkatervét.

A filharmonia középiskolai bérleti hangversenysorozatában az utolsó koncerteket rendezik meg vasárnap, a Zenés Színházban. A Bérlets Lajos szakközépiskolásoknak délelőtt 9-kor, a város többi középiskolai tanulójának fél 11-kor kezdődik a hangverseny. A Szegedi Szimfonikus Zenekart Szalatsy István vezényli, közreműködik Bódás Péter zongorán. A műsoron: Mozart c-moll zongoraverseny, valamint Beethoven: V. szimfónia. A műsorismertető: Fasang Árpád. A főiskolai egyetemi bérlet következő hangversenye hétfőn este fél 8-kor a Zeneművészeti Főiskola termében lesz. A „Modern zene” című koncert műsora J. Luciu, A. Bloch, Serocki, Penderrecki, Szalonek egy-egy műve szerepel, a közreműködők: Kerek Ferenc (zongora),

Tanácskozott a KNEB

Pénteken ülést tartott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság. Megtárgyalta és elfogadta a népi ellenőrzés elmúlt évi működéséről szóló jelentést, továbbá az 1979. évi munkáról és ellenőrzési tapasztalatokról készült összefoglaló jelentést.

Ezután a KNEB elnöke tájékoztatta a bizottságot a növekvő létszámú gyermekorvosok iskolába lépésének előkészítésére hozott, valamint a közművelődési törvény egyes rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése alapján tett intézkedésekről.

Műsorajánlat

Gárdián Gábor (gordonka), Borka István (zongora), Krasznai László (klarinét), Paragi Jenő (klarinét). Szlezsán István (harsona). A műsort ismerteti: Molnár László, a Szegedi Nemzeti Színház karnagya.

Mozart-operabemutatót tartanak a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola növendékei. A Bastien és Bastienne című egyfelvonásos daljáték főszereplői: Bartók Éva második és Komlósi Ildikó harmadik osztályos tanulók, közreműködik az

Zenei naptár

Egy szentendeje halott Vaszy Viktor, akinek Szeged zenei-színházi élete annyit köszönhet. Előadóművészek, zenekari muzsikusaik élvonalra vallja pályára indító vagy tehetségüket kibontó-felzárnyaltató meszterének okkal, s hogy szelleme ma is jelen van közöttünk, bizonyosága az emlékhangverseny. A zeneművészeti szövetség dél-magyarországi csoportja rendezte a komponista Vaszy vokális, hangszeres, kamaraműveiből, hét elején, a zeneművészeti főiskola Lenin körüli nagytermében. Zsúfolt ház előtt Bódás Péter, Szecsődi Ferenc, Gregor József, Kerek Ferenc, a Szegedi Fúvósötös (Román Zoltán, Szélpál Szilveszter, Fodor Gábor, Király István, Hans Held), valamint a tanárképző főiskola dr. Mihálka György vezette női kamarakórusa szóvalattal meg Vaszy Toccatáját, Preludium és allegroját, dalait, fúvósötösét és két madrigálját. A koncert előtt Meszlényi László emlékezett a kiváló zeneművészre, aki értékes zenei kiadványokból álló könyvtárát a helyi főiskolai tagozatra hagyatkozta: az anyag exkluzív darabjait erre az alkalomra ki is állították az intézet előcsarnokában.

Velencei vegyes kórus, a Cantori Veneziani mutatkozott be Szegeden a Tisza-szálló nagytermében Davide Liani dirigálásával. Az idős mester ifjú együttese teljesen amatőr társulásként mondható. Főleg egyetemistákból, kisebbrészt munkások közepiskolásokból verbuválódott, 1974 óta dol-

goznak, s hazájukban is mindössze egyszer vettek részt fesztiválon, most jutottak ki külföldre. A szegedi Bartók Művelődési Központ azonos nevű kórusával teremtettek kapcsolatot, s a hangverseny végén — miután egyebek között Lasso, Monteverdi, Scarlatti, Strawinsky, Kodály, Orff és a kórusvezető Liani műveit szóvalattal meg — közösen is énekeltek vendéglátóikkal, akik előreláthatóan még idén viszonzózzák a látogatást, s Velencébe utaznak.

Szerdán este, miközben a Bartók Művelődési Központban szegedi énekesek és hangszeres előadóművészek Természet a zenében című műsorát vezette Bárdi Sándor — pár méterrel odébb, a Tisza-szállóban, Jandó Jenő filharmoniai zongoraestje „osztotta meg” a koncertközönséget (tapasztalhatóan, hiszen más-más időpontban valószínűleg tömöttebb szék-sorok fogadják a közreműködőket). Emlékeztetem szerint Jandó másodikor hallható „filharmoniai élőben” a szegedi hangversenypódiumon. S mindkét szer beugrással, vagyis az eredeti programtól eltérően — sebbaj, vele már illő és méltányos volt végre közvetlen ismeretségre jutnunk, hiszen az igazán rangos hazai pianistagárdának is exponens képviselője. Egyebet ne em-

lítsünk, jelentős sikereket aratott hazai és külföldi versenyeken, a versailles-i Cziffra György-versenyen második díjat, a Magyar Rádió zongoraversenyén első díjat, a milánói D. Ciani-emlékversenyen megint második helyezést, míg a sidney-i zongoraversenyen kamarazenei különdíjat nyert. Ezúttal Haydn- (Esz-dúr), Beethoven- (A-dúr) és Brahms- (f-moll) szonátákat játszott, valamint Bartók ciklusát az 1926-os Szabadban-t. S valamennyiben arról győzte meg hallgatóit, hogy nagy formátumú, koncepciózus, jeles manuális adottságokkal rendelkező, eruptív művész. Szuggesztív alapon közelíti a zenét, nagy ívekben, tablókban gondolkodik, s így alkátának a kései beethoveni világ, illetve a romantika felel meg inkább. A tolmácsolásnak az a fajta plaszticitása, amit mondjuk Haydn muzsikája támaszt, tulajdonképpen áldozatul esett Jandó Jenő nagytűzű, markáns zongorázásának — kárpótolt viszont a művész később, úgyszólván maradéktalanul, a ráadásokkal is. S ha szabad kiragadni valamit e rendkívül magas színvonalú koncertből, maga a Brahmszonáta második tételével szemben, ilyen tartalmas lírát egészen ritkán hallani zongorán.

N. I.

Bethlen Gábor-emlékülés

Négyszáz évvel ezelőtt, 1590-ban született Bethlen Gábor, Erdély fejedelme, a XVII. századi magyar történelem egyik legnagyobb alakja. A kiváló államférfira emlékeztek tegnap, pénteken délután Szegeden, a SZAB színházának dísztermében. A Bethlen Gábor-emlékülést a Magyar Történettudományi Társaság Csongrád megyei és szegedi csoportja, a SZAB filozófiai és történettudományi szakbizottsága, a JATE középkori magyar történelmi tanszéke, a Hazafias Népfőnt

front Csongrád megyei bizottságának honismereti bizottsága, a TIT megyei szervezetének történettudományi választmányja és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történettudományi tanszéke közösen szervezte. A 400 éves ezelőtti született kiváló államférfi alakját, tevékenységét és hatását előadásban Bendó Kálmán, a történettudományi doktor, címzetes főiskolai tanár, az MTA történettudományi intézetének tudományos főmunkatársa méltatta.

Együttműködés — versenyben

A szegedi vasútigazgatóság területén 28 helyről szállítást tovább a Volán együttműködési szerződés alapján a vagonokból kirakott árukat. Komplexbrigádok dolgoznak ezeken az állomásokon, amelyek versenyben állnak egymással. A verseny egyik kategóriájában most a

kiskundorozsmaiak győztek, 132 százalékos összteljesítménnyel. A brigád tagjai — hét vasutas és 12 Volán-dolgozó — tegnap, pénteken kapták meg a munkájukat elismerő oklevelet és a megérdemelt pénzzutalmat.